

Национална програма мероприятия по контролю в случае бедствия от непарного шелкопряда (*Lymantria dispar* L.)

Автор(и): Растителна защита

Дата: 21.02.2017 Брой: 2/2017

Национална програма мер по борбе в случае бедствия, вызванного непарным шелкопрядом (Lymantria dispar L.), направлена на ограничение ущерба, наносимого вредителем в сельском и лесном хозяйствах. Она предназначена для экспертов и специалистов в области защиты растений, экспертов и специалистов по защите леса, а также сельхозпроизводителей.

Непарный шелкопряд естественно распространен в Палеарктической зоогеографической области – Европе, Азии, Японии и Северной Африке. Известны две расы вида – европейская и азиатская. Морфологически они не различаются, но существуют специфические особенности в их поведении и экологии. Основная отличительная черта

заклучається в том, що бабочки-самки азиатської раси здатні летати, в той час як у європейської раси вони тільки повзають.

В 1869 році європейська раса була випадково завезена з Франції в Північну Америку – в район Бостона, штат Массачусетс. Через відсутність природних ворогів на знову зайнятих територіях непарний шовкопряд швидко розповсюдився і набув статус основного шкідника листяної рослинності.

Сьогодні вид широко розповсюджений в північно-східних регіонах США і Канади, але неперервно розширює свій ареал на захід і південь. В 2003 році непарний шовкопряд проник також в Нову Зеландію, де реалізується програма з метою знищення популяції і запобігання нових вторгнень.

Непарний шовкопряд є поліфагом – європейська раса трофічно пов'язана з 250–300, а азиатська – з більш ніж 450 видами рослин. Він вражає майже всі плодові і лісові породи, але обидві раси віддають перевагу різним видам дуба (*Quercus* spp.).

В Болгарії непарний шовкопряд розповсюджений по всій території країни. Він з'являється періодично і завдає серйозної шкоди не тільки плодовим деревам, але і лісам. Особливо сильна шкода завдається дубовим насадженням в низинних і лісових районах до 600–800 м над рівнем моря. Масові вибухи відбуваються після засух з більш високими літніми температурами і низьким рівнем опадів.

Цілі Національної програми

1. Обмеження розповсюдження і шкоди, завданого непарним шовкопрядом сільськогосподарським культурам і лісовим ресурсам;
2. Визначення фактичної шкоди в разі катастрофи від непарного шовкопряда сільськогосподарським культурам і лісам;
3. Оцінка економічних наслідків в разі катастрофи від шкідника;
4. Розробка системи моніторингу за розвитком непарного шовкопряда;
5. Розробка заходів по ефективній боротьбі з шкідником;
6. Надання фінансової підтримки юридичним і фізичним особам, постраждавшим від катастрофи розмноження непарного шовкопряда;

Повну Програму заходів по боротьбі в разі катастрофи, викликаного непарним шовкопрядом (*Lymantria dispar* L.), можна знайти **ЗДЕСЬ**